Dosarul: nr.21r-78/23(1-22149560-02-21r-13012023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana), judecător - C. Damaschin

D E C I Z I E

15 iunie 2023 municipiul Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Silvia Cecan
Judecători: Silvia Gîrbu și Dorin Dulghieru

cu participarea:
Procurorului Vladislav Harti
Avocatului Ivan Talpiș

examinînd în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul Eduard Gherman în interesele condamnatului Cazacu ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022,-

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 13.10.2022 - 18.11.2022;
Instanța de recurs: 13.01.2023 - 15.06.2023.
Procedura de citare legal executată.

Asupra recursului declarat de avocatul Eduard Gherman în interesele condamnatului Cazacu *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. La data de 11 octombrie 2022, condamnatul Cazacu ***** s-a adresat cu cerere în instanța de judecată cu privire la aplicarea Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.
2. La data de 13 octombrie 2022, avocatul Gherman Eduard în interesele condamnatului Cazacu ***** a depus o cerere în instanța de judecată, prin care a solicitat anularea deciziei cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare din 20.09.2022 emisă de către directorul Penitenciarului nr.4-Cricova,

Falcă Vitalie, în baza căreia în privința condamnatului Cazacu ***** *****, a fost aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art.246 alin.(l) lit.b) Cod de executare sub formă de suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii și banderole, pe un termen de 1 lună, ca fiind ilegală și neîntemeiată, anularea deciziei adoptate în baza Procesului-verbal nr.14 al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr.4-Cricova din 30.09.2022, conform căreia condamnatului Cazacu ***** *****, i-a fost refuzat în înaintarea materialelor necesare în posibilitatea aplicării reducerii pedepsei în baza actului de amnistie - a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea, independenței Republicii Moldova, ca fiind ilegală și neîntemeiată și dispunerea, în baza art.art.6 alin.(l) lit.d), 7 alin.(l) lit.a) și 9 din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, reducerea cu 1/3 a termenului de pedeapsă în privința deținutului în Penitenciarul nr.4-Cricova, Cazacu *****.

3. Prin încheierea protocolară din 09 noiembrie 2022 s-a dispus conexarea cauzelor nr.21ji3394/2022 și nr.21ji-3439/2022, pentru examinare într-o singură procedură, cauzei nou formate fiind atribuit nr.21ji-3394/2022.

4. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022, s-a respins cererea avocatului Gherman Eduard, care acționează în interesele condamnatului Cazacu *****, cu privire la anularea deciziei Directorului Penitenciarului nr.4-Cricova, Vitalie Falcă din 20 septembrie 2022cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare, ca tardivă.

5. S-a respins cererea condamnatului Cazacu *****, precum și cererea avocatului Gherman Eduard, care acționează în interesele condamnatului Cazacu ***** cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021, ca neîntemeiate.

6. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 01.12.2022, avocatul Eduard Gherman în interesele condamnatului Cazacu ***** a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii atacate și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie admisă cererea avocatului Gherman Eduard din 13.10.2022 în partea anulării ca ilegală şi neîntemeiată a deciziei cu privire la aplicarea deţinutului a sancţiunii disciplinare din 20.09.2022, emisă de directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, Falcă Vitalie, în baza căreia în privinţa condamnatului Cazacu ***** a fost aplicată sancţiunea disciplinară prevăzută la art.246 alin.(l) lit.b) Cod de executare sub formă de suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii şi banderole, pe un termen de 1 lună, să fie admise cererile condamantului din 11.10.2022 şi a avocatului Gherman Eduard din 13.10.2022 privind anulărea ca ilegală şi neîntemeiată a deciziei adoptate în baza

Procesului-verbal nr.14 al şedinţei Comisiei speciale a Penitenciarului nr.4-Cricova din 30.09.2022, conform căreia condamnatului Cazacu ***** *****, i-a fost refuzat în înaintarea materialelor necesare în posibilitatea aplicării reducerii pedepsei în baza actului de amnistie - a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independentei Republicii Moldova. Rejudecarea cauzei şi, în baza art.art.6 alin.(l) lit.d), 7 alin.(l) lit.a) şi 9 din Lenr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova, dispunerea reducerii cu 1/3 a termenului de pedeapsă în privinţa condamnatului Cazacu *****.

7. Fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, condamnatul Cazacu ***** și reprezentantul Penitenciarului nr.4-Cricova în ședința de judecată nu s-au prezentat, motiv din care Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

8. Avocatul ***** Talpis în interesele condamnatului Cazacu ***** a pledat pentru admiterea recursului declarat din motivele invocate în el.

9. Procurorul Vladislav Harti în ședința de judecată a solicitat să fie respins recursul ca neîntemeiat și menținută încheierea primei instanțe.

10. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a admite recursul declarat, a casa încheierea contestată cu dispunerea rejudecării cauzei, reieșind din următoarele considerente.

11. În conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.2) lit.c) CPP, judecând recursul, instanţa admite recursul, casând hotărîrea, parțial sau integral şi dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

12. Conform art.441 alin.(2) CPP, instanţa de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute în art.444, însă ea este obligată ca, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situaţia părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

13. Potrivit prevederilor art.7 Cod procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile şi normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova şi ale prezentului cod.

14. În orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. Conform art.20 al Constituției Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.

15. Art. 1 Cod procedură penală, stipulează că, procesul penal reprezintă activitatea organelor de urmărire penală şi a instanțelor judecătorești cu participarea părților în proces şi a altor persoane, desfășurată în conformitate cu

prevederile Codului de Procedură Penală, având drept scop protejarea persoanei, societății şi statului de infracțiuni, precum şi protejarea persoanei şi societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată".

16. Potrivit dispozițiilor art.469 alin.(1) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaților (art.101 din Codul penal); 13^1) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.961 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10^1 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17^1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților;

18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.
17. Iar dispozițiile art.473[1] alin. (1), (2) CPP stabilesc că, împotriva actelor organului care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate (închisoare detențiune pe viață), condamnatul, precum şi alte persoane ale căror drepturi şi interese legitime au fost încălcat de aceste organe pot declara plângere judecătorului de instrucție din instanța în a cărei rază teritorială se află organul respectiv. Soluționarea plângerii împotriva actelor organului care pune în executare hotărâre judecătorească de condamnare privativă de libertate are loc conform prevederilor art.471. Încheierea privind soluționarea plângerii poate fi atacată în conformitate cu prevederile art.472.
18. Conform art.248[1] alin.(1), (2) Cod de Executare, împotriva deciziei șefului penitenciarului prin care a fost aplicată o sancțiune disciplinară, persoana condamnată, prin intermediul administrației instituție penitenciare, poate face plângere la judecătorul de instrucție în termen de 3 zile lucrătoare de la comunicarea deciziei. Plîngerea împotriva deciziei privind aplicarea sancțiunii disciplinare se examinează în conformitate cu prevederile art.471 alin. (3) şi art.473[1] din Codul de procedură penală. Plângerea depusă nu suspendă executare, sancțiunii disciplinare, cu excepția izolării disciplinare.
19. În speță, Colegiul penal, a stabilit că, prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 21 martie 2018, Cazacu ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.201[1] alin.(1) lit.b) Cod penal, la 6 luni închisoare, în baza art.287 alin.(3) Cod penal, la 3 ani închisoare. În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 3 ani și 2 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În baza art.90[1] alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei cu închisoarea pe un termen de 1 an și 7 luni urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.90[1] alin.(3) Cod penal, partea a doua a pedepsei cu închisoarea pe un termen de 1 an și 7 luni a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 ani.
20. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2018 a fost menținută sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 21 martie 2018.
21. Colegiul penal reține că, la data de 11 octombrie 2022, condamnatul Cazacu ***** a depus în instanța de judecată o cerere, prin care solicită aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24 decembrie 2021.
22. Totodată, la data de 13 octombrie 2022 avocatul Gherman Eduard, care acționează în interesele condamnatului Cazacu ***** a depus în instanța de judecată o cerere, prin care a solicitat:

- anularea deciziei cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare din 20.09.2022, emisă de către directorul Penitenciarului nr.4-Cricova, Falcă Vitalie, în baza căreia în privința condamnatului Cazacu ***** *****, a. n. *****, a fost aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art.246 alin.(l) lit.b) Cod de executare sub formă de suspendarea dreptului la colete, pachete cu provizii și banderole, pe un termen de 1 lună, ca fiind ilegală și neîntemeiată;

- anularea deciziei adoptate în baza Procesului-verbal nr.14 al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr.4-Cricova din 30.09.2022, conform căreia condamnatului Cazacu ***** *****. a.n. *****, i-a fost refuzat în înaintarea materialelor necesare în posibilitatea aplicării reducerii pedepsei în baza actului de amnistie - a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea, independenței Republicii Moldova, ca fiind ilegală și neîntemeiată;

- dispunerea reducerii cu 1/3 a termenului de pedeapsă în privința deținutului în Penitenciarul nr.4-Cricova, Cazacu *****, în baza art.art.6 alin.(l) lit.d), 7 alin.(l) lit.a) și 9 din Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

23. Ca urmare, prin încheierea protocolară din 09 noiembrie 2022 s-a dispus conexarea cauzelor nr.nr.21ji3394/2022 și 21ji-3439/2022, pentru examinare într-o procedură, cauzei nou formate fiind atribuit nr.21ji-3394/2022.

24. În continuare, Colegiul Penal reține că, prima instanță prin încheierea contestată din 18.11.2022, a respins cererea avocatului Gherman Eduard, care acționează în interesele condamnatului Cazacu ***** în partea anulării deciziei Directorului Penitenciarului nr.4-Cricova, Vitalie Falcă din 20 septembrie 2022 cu privire la aplicarea deținutului a sancțiunii disciplinare, ca tardivă, iar cererea condamnatului Cazacu *****, precum și cererea avocatului Gherman Eduard, care acționează în interesele condamnatului Cazacu *****, cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021, s-au respins ca neîntemeiate.

25. Astfel, Colegiul atestă că, prin încheierea contestată instanța de fond a omis să se expună asupra tuturor cerințelor formulate, și anume nu s-a expus asupra cererii formulate de avocatul Eduard Gherman, care acționează în interesele condamnatului Cazacu *****, privind anularea deciziei adoptate în baza Procesului-verbal nr.14 al ședinței Comisiei speciale a Penitenciarului nr.4-Cricova din 30.09.2022, conform căreia condamnatului Cazacu ***** ***** i-a fost refuzat în înaintarea materialelor necesare în posibilitatea aplicării reducerii pedepsei în baza actului de amnistie - a Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea, independenței Republicii Moldova.

26. Acest fapt denotă că, cauza a fost examinată superficial, fără a cerceta minuțios sub toate aspectele circumstanțele cazului în raport cu probele cauzei date, neexpunându-se argumentat asupra fiecărei cereri de părți în proces.
27. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părţi întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.
28. Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare.
29. Ca urmare, instanța de recurs atestă că erorile admise de către instanța de fond echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, ceea ce implică casarea încheierii integral, cu remiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată, pentru înlăturarea erorilor admise.
30. Colegiul relevă că, elucidarea tuturor împrejurărilor și expunerea asupra tuturor capetelor de cerere are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate şi remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.
31. Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanţa de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond.
32. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să ţină cont de cele enunțate mai sus şi să emită o hotărâre legală, întemeiată şi motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.
33. Reieșind din cele menționate, Colegiul penal conchide necesar de a admite recursul, a casa încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022, şi a remite cauza respectivă la rejudecare de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.
34. În conformitate cu prevederile art.art.437 alin.(1), pct.4), 448, 449 alin.(1) pct.2), lit.c), art.art.469-471 CPP, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul Eduard Gherman în interesele condamnatului Cazacu *****.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 18.11.2022 și se trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei,
Judecător: Silvia Cecan

Judecător: Silvia Gîrbu

Judecător: Dorin Dulghieru